

UPD 2010

**Afiliació al Règim Especial de les
Treballadores i Treballadors
Autònoms
2009**

**Girona,
Salt
i Sarrià de Ter**

Àrea de Desenvolupament Local
i Promoció de la Ciutat

Servei Municipal d'Ocupació

Unitat de Promoció i Desenvolupament

Elaboració:

**UNITAT DE PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT
DE LES COMARQUES GIRONINES**

Girona, març de 2010

ASSOCIACIÓ PER L'ORIENTACIÓ
LABORAL I EMPRESARIAL DE LES
COMARQUES GIRONINES

 Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

ESCOLES TALLER
I CASES D'OFICIS

 UNIÓ EUROPEA
Fons Social Europeu

Índex

Introducció.....	4
1. Marc teòric i legal	5
2. Nombre total d'autònoms per sexe, edat i origen	6
3. Sectors i activitats econòmiques	10
4. Conclusions	17

Introducció

Recollint el precedent d'anys anteriors, l'objectiu del present informe és actualitzar a 2009 les dades dels afiliats al Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA) a la ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. Ja en els anteriors informes s'analitzava d'una forma conjunta l'Àrea Urbana de Girona, entesa com el continu urbà format per aquestes tres poblacions. Per tal de poder tenir altres referències i apuntar determinades comparatives, també s'han contemplat les dades referents al Gironès, a les comarques gironines i a Catalunya.

L'informe analitza les dades de l'any 2009. Tot i així, i per tal de tenir una visió més àmplia i menys estàtica, s'estudia l'evolució que s'ha produït durant el període 2003-2009, i en els apartats dels sectors econòmics, es fa una comparativa interanual dels anys 2008-2009.

Així, en el primer apartat de l'estudi s'hi pot trobar un breu repàs del marc legal i teòric. Es defineix la figura de l'autònom i el seu tractament legal, posant especial èmfasi en l'Estatut del Treballador Autònom.

En els capítols següents s'intenta quantificar i definir al màxim possible el perfil dels autònoms. D'entrada, es fa una breu descripció del nombre d'autònoms, les franges d'edat, sexe i el pes dels estrangers dins el col·lectiu estudiat. Per acabar, es dedica un apartat a analitzar la seva activitat laboral en funció dels sectors i activitats econòmiques a on s'ubiquen.

Metodològicament, és necessari assenyalar que les dades referents als afiliats al RETA provenen de dues fonts principals, el Departament de Treball amb dades trimestrals (març, juny, setembre i desembre), i la Tresoreria de la Seguretat Social, amb dades referents a sexe i edats, agrupades pel conjunt de comarques gironines. Per tal de simplificar l'anàlisi s'han generat mitjanes anuals, en el cas de les dades agrupades per trimestres, i pel que fa a les fonts mensuals, s'ha mostrat la dada a desembre de 2009.

Pel fet que s'utilitzen dues fonts diferents, Departament de Treball i Tresoreria de la Seguretat Social, alguns valors totals pel que fa al conjunt de comarques gironines no coincideixen, ja que les fonts presenten una lleugera variació en les dades, a més d'algunes variacions internes segons la variable.

Paral·lelament, a nivell metodològic cal recordar que existeixen un seguit de limitacions que no permeten disposar de tota la informació desitjada. Així, a partir del 2008, el Règim Especial Agrari per compte propi s'integra al Règim Especial de Treballadors Autònoms, el que limita fins a cert punt les comparatives a mig i llarg termini (pas de l'any 2007 al 2008), mentre que el canvi de la classificació catalana d'activitats econòmiques no permet comparar els diferents subsectors econòmics més enllà del 2008. D'altra banda, les variables edat i sexe només s'han pogut tractar a nivell de comarques gironines.

1. Marc teòric i legal

Un treballador autònom és la persona física que realitza de forma habitual, personal i directa una activitat econòmica amb finalitats lucratives, sense estar sotmès a un contracte de treball i a la direcció o organització d'una altra persona. A la vegada aquests poden tenir, o no, treballadors al seu càrrec per compte propi.

Així doncs, es tracta d'una definició molt àmplia que aplega perfils molt diferenciats. Des d'empresaris amb una gran plantilla de treballadors, petits empresaris, botiguers, comercials, professionals liberals, especialistes en oficis, artesans, artistes etc.

Dins a l'estructura de la Seguretat Social, els autònoms formen un règim especial propi. Es tracta del Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA). Aquest règim, com també ha succeït en d'altres tipus d'afiliacions, ha experimentat diferents modificacions legals i normatives en els darrers anys.

Però la reforma legislativa de més importància és molt recent. El juny de 2007 el Congrés de Diputats aprovava per unanimitat la nova Llei de l'Estatut del Treball Autònom (LETA) -BOE núm. 166, 12 de juliol de 2007-. Aquesta llei 20/2007 va entrar en vigor el 12 d'octubre de 2007.

En línies generals, el nou estatut reconeix explícitament la importància d'aquest col·lectiu, que supera els tres milions a l'Estat espanyol. Amb aquesta nova Llei els autònoms disposen d'una carta de drets individuals i col·lectius de la mateixa manera els treballadors assalariats amb l'Estatut del Treballadors. Entre d'altres aspectes, es regula la cobertura de contingències professionals, incloent una sèrie de millores en matèria social i econòmica que busquen un major equilibri entre les condicions laborals dels treballadors autònoms i els que treballen per compte d'altri. Tot i aquesta millora, la nova regulació no suposa l'equiparació legal entre autònoms i treballadors per compte d'altri.

Una de les altres principals novetats del nou Estatut dels Treballadors Autònoms és la regulació per primera vegada de la situació dels autònoms que treballen fonamentalment per un sol client, anomenats a partir d'ara autònoms econòmicament dependents (TRADE).

Segons la LETA el treballador autònom econòmicament dependent és aquell que realitza una activitat econòmica o professional amb finalitat lucrativa i de forma habitual, personal i directa bàsicament per un únic client o empresa principal, de qui obté com a mínim el 75% dels seus ingressos. Així mateix, la LETA preveu uns requisits per a ésser considerat TRADE, així com uns drets específics per a aquest col·lectiu, més propers a les condicions del treball assalariat.

2. Nombre total d'autònoms per sexe, edat i origen

A la ciutat de Girona, l'any 2009 hi ha 6.691 autònoms de mitjana anual, un 5,5% menys que l'any anterior.

Des del 2003 fins a l'actualitat es destaca un creixement del nombre d'autònoms, tot i que a partir del 2006 es comença a alentir el creixement, i és en el 2008 que la tendència comença a canviar, disminuint el nombre d'afiliats al RETA. Cal tenir en compte que aquest any té lloc la inclusió dels treballadors del règim especial agrari per compte propi al RETA, el que hauria d'haver augmentat per tant el nombre total d'autònoms, indicant per tant que la regressió del 2008 va ser encara superior a la que finalment ha quedat reflectida en les dades. L'any 2009, s'accentua la davallada, registrant-se 391 autònoms menys de mitjana anual que el 2008.

Taula 1: Evolució afiliació al RETA. Girona, Salt i Sarrià de Ter 2003-2009.
Mitjanes anuals

Any	Girona					Salt					Sarrià de Ter				
	Absolut	Var. Interanual		Var. Any base (2003)		Absolut	Var. Interanual		Var. Any base (2003)		Absolut	Var. Interanual		Var. Any base (2003)	
		Abs.	%	Abs.	%		Abs.	%	Abs.	%		Abs.	%	Abs.	%
2003	6.118	-	-	-	-	1.606	-	-	-	-	266	-	-	-	-
2004	6.395	277	4,5	277	4,5	1.644	38	2,4	38	2,4	281	15	5,6	15	5,6
2005	6.731	336	5,3	613	10,0	1.748	104	6,3	142	8,8	295	14	5,0	29	10,9
2006	6.990	259	3,8	872	14,3	1.802	54	3,1	196	12,2	315	20	6,8	49	18,4
2007	7.190	200	2,9	1072	17,5	1.847	45	2,5	241	15,0	321	6	1,9	55	20,7
2008	7.082	-108	-1,5	964	15,8	1.805	-42	-2,3	199	12,4	312	-9	-2,8	46	17,3
2009	6.691	-391	-5,5	573	9,4	1.662	-143	-7,9	56	3,5	306	-6	-1,9	40	15,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Departament de Treball

En el cas de Salt i Sarrià de Ter es reproduïx la mateixa dinàmica. Al 2009, Salt té 1.662 treballadors autònoms, un 7,9% menys que l'any anterior, i a Sarrià de Ter hi ha 306 afiliats al RETA, un 1,9% menys. Girona ciutat és la que perd més afiliats en termes absoluts, amb 391 autònoms menys; Salt en perd 143 i Sarrià de Ter 6.

La pèrdua d'afiliats iniciada al 2008 s'accentua durant el 2009. Aquests descensos en el nombre d'autònoms es produeixen en un context de recessió econòmica que ha perjudicat enormement el mercat de treball.

Com es pot observar a la següent taula, la pèrdua d'autònoms és generalitzada a tots els territoris observats. L'àrea urbana de Girona registra una variació interanual negativa del -5,9%, superior que en el cas del Gironès (-4,0%), les comarques gironines (-5,3%) i Catalunya (-4,2%). Respecte l'any 2003¹, les taxes de

¹ Cal tenir en compte, també en aquest cas, la inclusió l'any 2008 dels treballadors del règim agrari per compte propi dins el RETA.

creixement registrades són positives (8'4% a l'àrea urbana, 14,8% al Gironès, 16,0% a les comarques gironines i 10,2% a Catalunya).

Taula 2: Evolució afiliació al RETA. Girona, Salt, Sarrià de Ter, Àrea Urbana de Girona, Comarques Gironines i Catalunya, 2003-2008-2009. Mitjanes anuals.

Àmbit territorial	2003	2008	2009	2003-2009		2008-2009	
				Abs.	%	Abs.	%
Girona	6.118	7.082	6.691	573	9,4	-391	-5,5
Salt	1.606	1.805	1.662	56	3,5	-143	-7,9
Sarrià de Ter	266	312	306	40	15,0	-6	-1,9
Àrea Urbana Girona	7.990	9.199	8.659	669	8,4	-540	-5,9
Gironès	11.471	13.716	13.028	1.695	14,8	-550	-4,0
Comarques gironines	54.266	66.447	62.692	8.674	16,0	-3.507	-5,3
Catalunya	511.675	588.488	556.070	52.333	10,2	-24.480	-4,2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball

Pel que fa al perfil de les persones afiliades al RETA, per sexe, edat i nacionalitat, cal dir que només es disposa de dades a nivell de comarques gironines, realitzant per tant una aproximació a les característiques dels autònoms però sense poder arribar al detall de la comarca ni dels municipis estudiats.

Segons dades de la Tresoreria de la Seguretat Social, el 66,3% dels autònoms de les comarques gironines a desembre de 2009 són homes, contra el 33,7% de dones. La major proporció d'homes destaca sobretot en les edats més joves, arribant al 76,3% entre els nois de 16 a 19 anys.

El pes de les dones és inferior als dels homes en totes les franges d'edat estudiades. La presència de les dones és menor entre els autònoms joves i s'incrementa progressivament en les franges de més edat. Així, entre el col·lectiu de 16 a 19 anys les dones suposen el 23,7% i entre el grup de més de 65 anys, són el 40,2%.

Taula 3: Afiliació al RETA. Per sexe i edat. Comarques gironines. Desembre 2009

Edat	% Homes	% Dones	Total
16-19 anys	76,3	23,7	100,0
20-24 anys	70,9	29,1	100,0
25-29 anys	68,7	31,3	100,0
30-44 anys	68,2	31,8	100,0
45-64 anys	64,7	35,3	100,0
Més de 65 anys	59,8	40,2	100,0
Total	66,3	33,7	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

Per edats, s'observa que més del 50% dels autònoms tenen entre 45 i 64 anys, seguits del col·lectiu d'entre 30 i 44 anys que suposa el 39,1%. Aquesta distribució evidencia que la presència de treballadors autònoms menors de 30 anys és molt petita, sobretot en el cas de les dones.

Taula 4: Afiliació al RETA per sexe i edat. Comarques gironines. Desembre 2009.

Edat	Homes		Dones		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
16-19 anys	87	0,2	27	0,1	114	0,2
20-24 anys	883	2,2	363	1,8	1.246	2,0
25-29 anys	2.434	6,0	1.110	5,4	3.544	5,8
30-44 anys	16.301	40,2	7.615	37,0	23.916	39,1
45-64 anys	20.023	49,4	10.911	53,0	30.934	50,6
Més de 65 anys	820	2,0	552	2,7	1.372	2,2
Total	40.548	100,0	20.578	100,0	61.126	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

En termes anuals es registren variacions negatives en totes les franges d'edat, exceptuant els autònoms majors de 65 anys que augmenten en un 3,5% (un creixement que és degut exclusivament a les dones). Són justament els col·lectius de treballadors autònoms joves, menors de 30, els que han registrat les davallades més importants, entre el 12,9% i el 25,0% menys, en el darrer any. En el cas de les dones, la major davallada percentual l'ha protagonitzat el grup d'edat dels 25 als 29 anys (-15,1%), registrant-se a la vegada un augment entre les autònomes majors de 65 anys del 9,7%. Entre els homes la franja d'edat entre els 16 i 19 anys ha estat la més afectada en termes relatius (-30,4%).

Taula 5: Variació interanual de l'afiliació al RETA per sexe. Comarques gironines. Desembre 2008-Desembre 2009.

Edat	Homes		Dones		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
16-19 anys	-38	-30,4	0	0,0	-38	-25,0
20-24 anys	-148	-14,4	-37	-9,3	-185	-12,9
25-29 anys	-622	-20,4	-197	-15,1	-819	-18,8
30-44 anys	-1.317	-7,5	-303	-3,8	-1.620	-6,3
45-64 anys	-396	-1,9	-136	-1,2	-532	-1,7
Més de 65 anys	-3	-0,4	49	9,7	46	3,5
Total	-2.524	-5,9	-625	-2,9	-3.149	-4,9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

Al desembre de 2009, un 9,6% dels afiliats al RETA de les comarques gironines són persones de nacionalitat no espanyola. Aquest col·lectiu també ha registrat variacions negatives respecte l'any anterior, amb 482 afiliats menys. D'altra banda, la proporció de treballadors autònoms d'origen estranger a Girona segueix sent superior a la del conjunt de Catalunya, que és del 7,1%.

Taula 6: Evolució de l'afiliació al RETA de persones de nacionalitat no espanyola. Comarques gironines. Desembre 2008- Desembre 2009.

Any	Comarques gironines		Catalunya	
	Abs .	% dins RETA	Abs.	% dins RETA
2008	6.329	9,8	41.697	7,1
2009	5.847	9,6	38.783	7,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministerio de Trabajo e Inmigración i la Tresoreria de la Seguretat Social.

Per sexes, la majoria dels treballadors autònoms de nacionalitat no espanyola a les comarques gironines són homes (70,7%). Aquesta proporció és major a la del conjunt de Catalunya (68,9%), i també a la proporció d'homes entre els autònoms en general a les comarques gironines (66,3%).

Taula 7: Afiliació al RETA de persones de nacionalitat no espanyola per sexe. Comarques gironines. Desembre 2009.

Sexe	Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%
Homes	4.135	70,7	26.706	68,9
Dones	1.712	29,3	12.077	31,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministerio de Trabajo e Inmigración i la Tresoreria de la Seguretat Social

3. Sectors i activitats econòmiques

Si s'analitza la distribució dels afiliats al RETA per grans sectors econòmics, s'observa que a la ciutat de Girona, el sector serveis engloba el 77,4% dels autònoms. La construcció i la indústria tenen un pes molt menor amb un 14,2% i un 7,5%.

En canvi a Salt i Sarrià de Ter, si bé el sector serveis també és el que agrupa un major nombre d'afiliats autònoms, amb el 60,4% i el 66,1% respectivament, el pes del sector és inferior al de Girona ciutat. Així, la construcció a Sarrià i la indústria a Salt, tenen un major pes específic.

Taula 8: Afiliació al RETA per sectors econòmics. Girona, Salt i Sarrià de Ter. Mitjana 2009.

Sector	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	62	0,9	23	1,4	2	0,5
Indústria	500	7,5	327	19,7	35	11,4
Construcció	951	14,2	309	18,6	67	22,0
Serveis	5.178	77,4	1.003	60,4	202	66,1
No Classificats	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	6.691	100,0	1.662	100,0	306	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Agregant les dades de l'Àrea Urbana del Gironès, s'observa que el percentatge d'autònoms que es dediquen al sector serveis és superior al registrat tant al conjunt del Gironès, com a comarques gironines i Catalunya. En aquests tres últims àmbits territorials, la construcció és el segon sector en pes específic (amb un 17,2%, 20,1% i 16,1% respectivament), mentre que la indústria es situa al voltant del 10%.

Taula 9: Afiliació al RETA per sectors econòmics. Àrea urbana de Girona, Gironès, comarques gironines i Catalunya. Mitjana 2009.

Sector	AUG		Gironès		Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	86	1,0	1.937	3,7	15.705	6,3	111.140	5,0
Indústria	862	9,9	5.739	11,0	22.732	9,1	203.195	9,1
Construcció	1.328	15,3	8.939	17,2	50.484	20,1	359.157	16,1
Serveis	6.384	73,7	35.497	68,1	161.845	64,5	1.550.788	69,7
No Classificats	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	8.659	100,0	52.112	100,0	250.766	100,0	2.224.280	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Per tal de conèixer amb més profunditat els àmbits laborals dels autònoms, s'ha analitzat la distribució dels afiliats segons la classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAE-2009).

Així, a Girona ciutat, el comerç i les reparacions agrupen el 23,5% dels autònoms, seguit de la construcció (14,2%) i les activitats professionals i tècniques (13,1%). Ja a una certa distància, les següents activitats en pes serien l'hostaleria (8,2%), les activitats classificades com a "d'altres serveis"²(8,1%) i les indústries manufactureres (7,3%).

També a Salt el comerç és la principal activitat en pes (22,5%), seguint a continuació la construcció (18,6%) i les indústries manufactureres (19,3%). De la mateixa manera, a Sarrià de Ter aquestes tres activitats constitueixen les principals pel que fa a l'activitat dels autònoms (22,0% construcció, 21,6% al comerç i l'11,4% a la indústria manufacturera), tot i que també és destacable el pes del sector del transport i emmagatzematge (9,2%).

Taula 10: Afiliació al RETA segons activitat econòmica. Girona, Salt i Sarrià de Ter.
(*) Mitjana 2009.

Activitat econòmica	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia i pesca	62	0,9	23	1,4	2	0,5
Indústries extractives	3	0,0	6	0,4	0	0,0
Indústries manufactureres	489	7,3	320	19,3	35	11,4
Energia elèctrica i gas	4	0,1	0	0,0	0	0,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	4	0,1	1	0,1	0	0,0
Construcció	951	14,2	309	18,6	67	22,0
Comerç a l'engròs i al detall	1.573	23,5	374	22,5	66	21,6
Transport i emmagatzematge	316	4,7	112	6,7	28	9,2
Hostaleria	547	8,2	126	7,6	25	8,0
Informació i comunicacions	185	2,8	27	1,6	11	3,4
Activitats financeres i d'assegurances	190	2,8	37	2,2	10	3,2
Activitats immobiliàries	85	1,3	8	0,5	1	0,4
Activitats professionals i tècniques	874	13,1	60	3,6	16	5,2
Activitats administratives i auxiliars	297	4,4	44	2,6	8	2,5
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	3	0,0	0	0,0	0	0,0
Educació	168	2,5	19	1,1	2	0,6
Activitats sanitàries i serveis socials	275	4,1	23	1,4	6	2,0
Activitats artístiques i d'entreteniment	123	1,8	25	1,5	4	1,1
Altres serveis	543	8,1	150	9,0	27	8,8
Activitats de les llars	1	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	6.691	100,0	1.662	100,0	306	100,0

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Pel que fa a les dades agregades de l'Àrea Urbana de Girona, l'activitat principal dels autònoms segueix essent el comerç i les reparacions, amb el 23,2%, un valor molt similar al de la comarca, la província i de Catalunya. En tots quatre àmbits, la

² Inclou les divisions econòmiques d'activitats associatives, reparació d'ordinadors, d'efectes personals i efectes domèstics i altres activitats de serveis personals.

segona activitat en pes és la construcció, tot i que el pes dels autònoms de la construcció a l'Àrea Urbana (15,3%) és inferior que a la resta de territoris, especialment en comparació amb la demarcació (20,1%). El tercer lloc l'ocuparien a l'àrea urbana les activitats professionals i tècniques (11,0%), amb un pes superior que el que tenen les mateixes activitats a la resta de territoris. En el cas del Gironès, ocuparien el tercer lloc en pes les indústries manufactureres, mentre que per Girona província i Catalunya, seria l'hostaleria.

Taula 11: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-2009). Àrea Urbana de Girona, Gironès, comarques gironines i Catalunya.(*) Mitjana 2009.

Activitat econòmica	AUG		Gironès		Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia i pesca	86	1,0	484	3,7	3.926	6,3	27.785	5,0
Indústries extractives	9	0,1	14	0,1	63	0,1	272	0,0
Indústries manufactureres	843	9,7	1.406	10,8	5.546	8,8	50.012	9,0
Energia elèctrica i gas	4	0,0	4	0,0	18	0,0	129	0,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	5	0,1	12	0,1	58	0,1	387	0,1
Construcció	1.328	15,3	2.235	17,2	12.621	20,1	89.789	16,1
Comerç a l'engròs i al detall	2.013	23,2	2.942	22,6	14.438	23,0	130.175	23,4
Transport i emmagatzematge	457	5,3	682	5,2	2.718	4,3	43.886	7,9
Hostaleria	698	8,1	1.013	7,8	7.300	11,6	51.486	9,3
Informació i comunicacions	222	2,6	267	2,0	859	1,4	10.955	2,0
Activitats financeres i d'assegurances	236	2,7	279	2,1	924	1,5	8.135	1,5
Activitats immobiliàries	94	1,1	132	1,0	637	1,0	6.309	1,1
Activitats professionals i tècniques	950	11,0	1.175	9,0	3.566	5,7	40.345	7,3
Activitats administratives i auxiliars	348	4,0	505	3,9	2.334	3,7	22.404	4,0
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	3	0,0	5	0,0	14	0,0	83	0,0
Educació	189	2,2	261	2,0	971	1,5	9.440	1,7
Activitats sanitàries i serveis socials	304	3,5	381	2,9	1.253	2,0	13.618	2,4
Activitats artístiques i d'entreteniment	151	1,7	220	1,7	1.028	1,6	12.048	2,2
Altres serveis	720	8,3	1.012	7,8	4.339	6,9	38.718	7,0
Activitats de les llars	1	0,0	1	0,0	80	0,1	95	0,0
Organismes extraterritorials	-	-	-	-	1	0,0	2	0,0
Total	8.659	100,0	13.028	100,0	62.692	100,0	556.070	100,0

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

L'anàlisi de l'evolució interanual evidencia com a tots tres municipis de l'àrea urbana, la construcció és l'activitat econòmica que més autònoms ha perdut (202 de mitjana anual a Girona ciutat, 112 a Salt i 11 a Sarrià de Ter). A Sarrià de Ter, aquest sector pràcticament monopolitza la pèrdua d'autònoms, mentre que a Girona i Salt, tot i ser la més important, també és destacable el retrocés d'altres sectors, com el comerç a l'engròs i detall, la categoria "altres serveis", el transport i emmagatzematge o les activitats administratives i d'oficina.

A Girona ciutat, pràcticament totes les activitats econòmiques perden autònoms, i en el cas de les que registren creixement, aquest és molt moderat. En el cas de Salt,

es registra un creixement de 28 autònoms a les indústries manufactureres (mentre que aquest mateix sector en perd 17 a Girona), i també de 7 a les activitats sanitàries i serveis socials. A Sarrià de Ter, l'activitat econòmica que més autònoms guanya el darrer any és l'hostaleria (3).

Taula 12: Evolució interanual de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAIE-2009). Ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. Variació de la mitjana 2008-mitjana 2009. (*)

Activitat econòmica	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia i pesca	-1	-1,2	-1	-3,2	0	-14,3
Indústries extractives	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Indústries manufactureres	-17	-3,3	28	9,7	1	2,2
Energia elèctrica i gas	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Construcció	-202	-17,5	-112	-26,5	-11	-13,8
Comerç a l'engròs i al detall	-61	-3,7	-18	-4,6	-1	-0,8
Transport i emmagatzematge	-20	-5,9	-14	-11,3	-2	-5,0
Hostaleria	-12	-2,1	-4	-2,7	3	12,6
Informació i comunicacions	1	0,3	-2	-6,0	1	7,7
Activitats financeres i d'assegurances	-10	-5,1	2	5,0	0	2,6
Activitats immobiliàries	-6	-6,9	-2	-17,9	0	25,0
Activitats professionals i tècniques	1	0,1	-3	-5,2	1	4,9
Activitats administratives i auxiliars	-16	-5,0	-8	-14,7	0	3,3
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Educació	-2	-0,9	-5	-21,9	0	0,0
Activitats sanitàries i serveis socials	2	0,6	7	41,5	1	14,3
Activitats artístiques i d'entreteniment	2	1,4	1	5,4	0	0,0
Altres serveis	-51	-8,5	-13	-8,1	0	0,0
Activitats de les llars	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	-391	-5,5	-143	-7,9	-7	-2,1

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

De la mateixa manera que succeeix als municipis de l'àrea urbana, també en el cas del Gironès, les comarques gironines i Catalunya, la construcció és l'activitat econòmica que, amb diferència, més autònoms perd en el transcurs del 2009, seguida a una distància considerable del comerç a l'engròs i al detall. A l'àrea urbana, comarca i demarcació, el tercer lloc en quant a la pèrdua d'autònoms en valor absolut l'ocuparien els altres serveis, mentre que a Catalunya, cal destacar el retrocés a la indústria manufacturera. El sector del transport i emmagatzematge i les activitats administratives i auxiliars també registren un retrocés generalitzat en el conjunt del territoris.

En canvi, són molt pocs els sectors econòmics que guanyen autònoms. Les activitats sanitàries i serveis socials creixen lleugerament a tot els territoris. A Girona ciutat i comarca, la segona activitat en creixement d'autònoms (3 i 5, respectivament) són les activitats artístiques i d'entreteniment; mentre que a la

demarcació i Catalunya seria el sector de la informació i comunicacions (11 i 165 nous autònoms de mitjana anual el 2009).

**Taula 13: Evolució de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-2009).
Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques gironines i Gironès.
Variació de la mitjana 2008-mitjana 2009. (*)**

Activitat econòmica	Variació 2008-2009							
	AUG		Gironès		C. Gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia i pesca	-2	-2,0	-24	-4,6	-210	-5,1	-1.218	-4,2
Indústries extractives	0	0,0	-1	-3,6	-3	-4,9	-18	-6,2
Indústries manufactureres	12	1,5	2	0,1	-162	-2,8	-3.558	-6,6
Energia elèctrica i gas	0	0,0	0	0,0	1	7,7	18	16,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	0	0,0	-1	-6,1	-3	-5,0	-19	-4,7
Construcció	-324	-19,6	-418	-15,7	-2.301	-15,4	-16.620	-15,6
Comerç a l'engròs i al detall	-80	-3,8	-91	-3,0	-387	-2,6	-4.350	-3,2
Transport i emmagatzematge	-36	-7,2	-44	-6,1	-108	-3,8	-2.176	-4,7
Hostaleria	-12	-1,7	-7	-0,7	-99	-1,3	-505	-1,0
Informació i comunicacions	-1	-0,2	1	0,4	11	1,3	165	1,5
Activitats financeres i d'assegurances	-8	-3,4	-12	-4,0	-49	-5,0	-148	-1,8
Activitats immobiliàries	-8	-7,6	-5	-3,3	-36	-5,3	-469	-6,9
Activitats professionals i tècniques	-2	-0,2	2	0,2	15	0,4	117	0,3
Activitats administratives i auxiliars	-23	-6,1	-31	-5,7	-196	-7,7	-1.793	-7,4
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	0	0,0	0	0,0	1	7,7	1	0,9
Educació	-7	-3,5	-4	-1,5	-21	-2,1	67	0,7
Activitats sanitàries i serveis socials	9	3,1	10	2,7	42	3,4	349	2,6
Activitats artístiques i d'entreteniment	3	2,0	5	2,4	-14	-1,3	-438	-3,5
Altres serveis	-64	-8,2	-72	-6,6	-219	-4,8	-1.799	-4,4
Activitats de les llars	0	0,0	-1	-42,9	-12	-12,9	-18	-16,2
Organismes extraterritorials	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Total	-541	-5,9	-687	-5,0	-3.749	-5,6	-32.411	-5,5

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Per tal de conèixer les activitats econòmiques dels autònoms en funció del sexe, a continuació es mostren les dades dels afiliats al RETA de les comarques gironines en relació a aquesta variable, a desembre de 2009.

Com es pot observar a la taula, la major part de l'activitat dels homes autònoms es realitza a la construcció (26,8%) seguida del comerç i les reparacions (19,4%) i la indústria manufacturera (10,6%). En canvi, les dones autònomes, treballen majoritàriament al comerç (30,5%), l'hostaleria (15,2%) i els altres serveis (12,2%).

**Taula 14: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-2009) i sexe.
Comarques gironines. Desembre 2009**

Activitat econòmica	Homes		Dones		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia i pesca	2.656	6,6	1.209	5,9	3.865	6,3
Indústries extractives	48	0,1	17	0,1	65	0,1
Indústries manufactureres	4.287	10,6	1.217	5,9	5.504	9,0
Energia elèctrica i gas	14	0,0	6	0,0	20	0,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	40	0,1	15	0,1	55	0,1
Construcció	10.856	26,8	1.184	5,8	12.040	19,7
Comerç a l'engròs i al detall	7.850	19,4	6.281	30,5	14.131	23,1
Transport i emmagatzematge	2.230	5,5	382	1,9	2.612	4,3
Hostaleria	3.858	9,5	3.131	15,2	6.989	11,4
Informació i comunicacions	657	1,6	182	0,9	839	1,4
Activitats financeres i d'assegurances	521	1,3	386	1,9	907	1,5
Activitats immobiliàries	334	0,8	289	1,4	623	1,0
Activitats professionals i tècniques	2.260	5,6	1.281	6,2	3.541	5,8
Activitats administratives i auxiliars	1.462	3,6	790	3,8	2.252	3,7
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	9	0,0	5	0,0	14	0,0
Educació	387	1,0	596	2,9	983	1,6
Activitats sanitàries i serveis socials	493	1,2	768	3,7	1.261	2,1
Activitats artístiques i d'entreteniment	757	1,9	325	1,6	1.082	1,8
Altres serveis	1.759	4,3	2.507	12,2	4.266	7,0
Activitats de les llars	70	0,2	8	0,0	78	0,1
Total	40.548	100,0	20.579	100,0	61.127	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

S'observa que el nombre de dones és inferior al d'homes en la majoria d'activitats econòmiques. Així, el pes de les afiliades només és superior en els sectors de l'educació, les activitats sanitàries i de serveis socials i en la categoria d'altres serveis. Tot i això, el comerç al detall i l'engròs, l'hostaleria, les activitats financeres i d'assegurances, les activitats immobiliàries també són activitats força paritàries, situant-se el pes entre homes i dones dins del barem 40-60%.

**Taula 15: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-2009) i sexe.
Comarques gironines. Desembre 2009.**

Activitat econòmica	% Homes	% Dones	Total
Agricultura, ramaderia i pesca	68,7	31,3	100,0
Indústries extractives	73,8	26,2	100,0
Indústries manufactureres	77,9	22,1	100,0
Energia elèctrica i gas	70,0	30,0	100,0
Aigua, sanejament i gestió de residus	72,7	27,3	100,0
Construcció	90,2	9,8	100,0
Comerç a l'engròs i al detall	55,6	44,4	100,0
Transport i emmagatzematge	85,4	14,6	100,0
Hostaleria	55,2	44,8	100,0
Informació i comunicacions	78,3	21,7	100,0
Activitats financeres i d'assegurances	57,4	42,6	100,0
Activitats immobiliàries	53,6	46,4	100,0
Activitats professionals i tècniques	63,8	36,2	100,0
Activitats administratives i auxiliars	64,9	35,1	100,0
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	64,3	35,7	100,0
Educació	39,4	60,6	100,0
Activitats sanitàries i serveis socials	39,1	60,9	100,0
Activitats artístiques i d'entreteniment	70,0	30,0	100,0
Altres serveis	41,2	58,8	100,0
Activitats de les llars	89,7	10,3	100,0
Total	68,7	31,3	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

4. Conclusions

En l'informe anàleg de l'any passat, sobre l'afiliació al RETA i en referència a les dades de 2008, es feia evident el canvi de cicle de desacceleració econòmica, que afectava especialment a la construcció i les activitats auxiliars a aquest sector.

L'any 2009 es constata la tendència de contracció econòmica, expandint-se per la gran majoria de sectors de l'economia. Així, l'any 2009 es tanca amb una disminució de 391 autònoms (-5,5%) a Girona ciutat, de 143 a Salt (-7,9%) i de 6 a Sarrià de Ter (1,9%); retornant aquest col·lectiu a xifres del 2006, on el nombre d'autònoms era lleugerament superior a l'actual. A l'àrea urbana de Girona, aquesta disminució de l'afiliació es produeix, sobretot en el sector de la construcció, en el comerç a l'engròs i al detall i a les activitats classificades com a altres serveis. Aquesta davallada en el nombre d'afiliats al RETA és comú a tots els àmbits territorials estudiats, com a conseqüència del caràcter global que caracteritza l'actual crisi.

La distribució actual de l'afiliació al RETA per activitats econòmiques presenta una estructura similars en tots els àmbits estudiats, destacant el comerç a l'engròs i al detall com el subsector que acull més treballadors autònoms, seguit de la construcció. En el cas de l'àrea urbana de Girona, el tercer subsector en pes correspon a les activitats professionals i tècniques, mentre que a nivell comarcal ho serien les indústries manufactureres i a nivell provincial i català, l'hostaleria.

Per edats, la gran majoria dels autònoms de la demarcació de Girona té entre 30 i 64 anys, destacant aquells d'entre 45 i 64 anys (50,6%). L'estudi de la variable sexe, a més, ens mostra que la presència de dones en l'afiliació al RETA (33,7%) segueix essent notablement inferior a la dels homes (66,3%). Creuant les dades d'edat i sexe, es detecta com entre els més joves el pes proporcional dels homes és molt major, tendint a reduir-se aquesta diferència amb l'edat.

Entre els homes autònoms, la construcció és l'activitat principal (26,8%), mentre que entre les dones, ho és el comerç a l'engròs i al detall (30,5%).

Els sectors on la presència de dones autònomes és majoritària són l'educació, les activitats sanitàries i de serveis socials i altres serveis, mentre que per la resta d'activitats, els homes són majoria, destacant sectors com la construcció (90,2% d'homes), les activitats a les llars (89,7%) o el transport i emmagatzematge (85,4%). No obstant, en el cas del comerç al detall i l'engròs, l'hostaleria, les activitats financeres i d'assegurances i les activitats immobiliàries es pot parlar d'una certa paritat, doncs la proporció home-dona és manté dins el bàrem 40-60%.